

Chùa Dơi Sóc Trăng

Chùa Dơi ở Sóc Trăng thuộc đồng bằng sông Cửu Long tên cổ là Mahatup, còn gọi là chùa Mã Tộc. Ngôi chùa nằm trong một khu vườn rộng khoảng 3 ha, um tùm các loại cây ăn quả như xoài, vú sữa, sầu riêng, măng cụt...

Gọi là chùa Dơi vì ngôi chùa nổi tiếng với một đàn dơi hàng vạn con. Ban ngày dơi treo mình trên các cành cây ngủ yên lành. Có nhiều cây dơi treo dọc đầu ngủ, chỉ chít nhể lá. Khoảng thời gian từ tháng năm đến tháng tám là mùa sinh sản, mỗi dơi mẹ ôm một dơi con mà ngủ. Đi lại trong vườn chùa phải thật yên tĩnh, một tiếng ồn cũng có thể làm dơi mẹ giật mình, đánh rơi con.

Dơi trong chùa thuộc loại dơi quạ (Flying-fox). Con dơi mới đẻ sải cánh đã dài tới 50 cm, dơi trưởng thành sải cánh khoảng 1 m và nặng xấp xỉ 1,5 kg. Đã từ hàng trăm năm nay, đàn dơi chọn vườn chùa làm nơi cư trú và nghỉ ngơi ban ngày. Hoàng hôn xuống, chúng thức giấc bay lên, riu rít gọi nhau, lượn qua lượn lại mấy vòng, rồi mới từ già ngôi chùa đi kiếm ăn. Có một điều rất lạ là dơi không hề ăn một trái chín nào ở vườn chùa. Chúng tung cánh bay đi xa, kiếm ăn trên những miệt vườn khắp vùng sông Tiền, sông Hậu, để rồi sáng sớm lại trở về ngủ trong vườn chùa. Có những cành cây ăn trái của nhà dân ngả sang vườn chùa thì đàn dơi cũng tránh, không con nào chịu ngủ trên những cành cây đó.

Đây là một điều thực tế, không phải là huyền thoại. Trong tình hình môi trường đang bị hủy hoại, chim thú đang bị săn bắt tàn bạo như hiện nay, thì chùa Dơi vẫn còn là một môi trường tốt và thanh bình cho hàng vạn con dơi. Đất lành chim đậu, có thể nói các nhà sư ngày trước đã tìm được một nơi đất lành để dựng chùa, mời gọi được đàn dơi về đây.

Phía sau vườn chùa hiện nay có hai ngôi mộ chôn hai con heo, được xây bằng xi-măng và được vẽ hình khá trân trọng cùng ghi ngày chết, tuổi thọ của heo. Sư cả Kim Rênh, vị sư trụ trì đời thứ 19 của chùa Dơi cho biết, trước đây, một số hộ chăn nuôi ở Sóc Trăng có những con heo con mới sinh ra bàn chân có 5 móng, họ sợ, vì thông thường heo chỉ có 3 móng, không dám nuôi mà cũng không dám giết bèn đem gửi ở chùa. Có đến 7, 8 con heo 5 móng như vậy - cả đực lẫn cái. Đặc biệt, cứ một vài tháng một lần, cả bầy heo lớn trước nhỏ sau tự động kéo nhau "đi dạo" một vòng từ chùa ra chợ Sóc Trăng cả vài cây số rồi tự động trở về chùa! Năm ngoái hai con heo lớn tuổi nhất (7 tuổi) già chết, chùa đem chôn sau vườn. Sau đó có người khách từ thành phố Hồ Chí Minh xuống viếng chùa đã bỏ tiền ra mua vật liệu thuê người xây mộ và vẽ hình hai chú heo. Hiện chùa vẫn còn nuôi 4-5 con heo 5 móng, con già nhất còn sống cũng đã 5 tuổi, khá mập và nặng nề, chỉ nằm một chỗ...

Nhưng chùa Dơi không chỉ nổi tiếng bởi những thứ đó. Ở đồng bằng sông Cửu Long có chừng 600 ngôi chùa của đồng bào dân tộc Khmer, thì chùa Dơi nổi lên như một quần thể kiến trúc đẹp vào bậc nhất. Mái chùa gồm hai tầng lớp ngói mẫu. Phía đầu hồi, bốn đầu mái được chạm trổ tinh xảo hình rắn Naga cong vút. Trên đỉnh chùa có một ngọn tháp nhọn. Hàng cột đỡ bao quanh chùa, mỗi cột có một tượng tiên nữ Kemnar đôi tay chấp trước ngực như đang cất lời đón chào khách thăm viếng.

Trong chính điện (sanctuary) có một pho tượng Phật Thích Ca bằng đá nguyên khối trên một tòa sen cao khoảng hai mét. Khắp trên tường chùa là những bức tranh miêu tả cuộc đời Đức Phật, từ lúc ra đời tới khi được khai minh rồi nhập Niết bàn. Bên cạnh đó còn có một pho tượng sinh động miêu tả Đức Phật cười trên rắn thần Muchalinda. Trong khu vườn rộng còn có nhiều bảo tháp (stupa) chứa di hài các nhà sư quá cố, có lò hỏa táng, nhà ở của các sư và nhà hội Sa La như kiểu nhà rồng hay hội trường...

Ban ngày đi thăm vườn chùa rợp bóng mát, nhìn hàng vạn con dơi treo mình ngủ trên cây mới thấm thía cái giá trị của sự bình yên, của một môi trường trong lành đang ngày càng trở nên cần thiết cho chim thú và cho chính con người.